

РЕЦЕНЗИЯ

от

Проф. д-р Пенка Пенева Стефанова – Пеева

Ръководител Клиника Детска хирургия

УМБАЛ „Св. Георги“ – Пловдив

Медицински Университет - Пловдив

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

професионално направление *МЕДИЦИНА*

докторска програма *ДЕТСКА ХИРУРГИЯ*

Автор: д-р Надежда Иванова Толева

Форма на докторантурата: свободна

Научно звено: Клиника по Детска хирургия към УМАБЛСМ „Н.И.Пирогов“

Тема: *„Сравнително проучване на резултатите от приложението на лапароскопска и конвенционална апендектомия при лечение на острия апендицит в детска възраст“*

Научен ръководител: доц. д-р Олег Чолаков, д.м. УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“

доц. д-р Юлий Ванев, д.м. УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен /електронен носител е в съответствие с чл. 4, ал.2 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и на чл.10 от Правилника за развитието на академичния състав в УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД, съгласно протокол № НС-01/02.04.2015г. от заседание на Научния съвет:

- Заявление до Научния съвет на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд
- автобиография в европейски формат с подпис на докторанта
- копие от диплома за висше образование
- заповеди за зачисляване в докторантура, прекъсване на обучението (поради майчинство) и за продължаване на обучението; за отчисляване с право на защита
- индивидуалния план на докторантурата
- протокол от Научен съвет за предварително обсъждане на дисертационния труд и взетите решения за разкриване на процедура и за състав на научно жури
- дисертационен труд
- автореферат

- списък на научните публикации по темата на дисертацията
- копия на научните публикации
- списък на участията в научни форуми
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи
- други документи, свързани с хода на процедурата

Докторантът е приложил 2 публикации (в българско издание) и 4 научни съобщения в национални и международни форуми.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Надежда Иванова Толева е родена на 25.08.1986 година. Завършила е медицинското си образование през 2011 г. в МУ-София. От 2012 г. започва работа в Клиника по Детска хирургия към УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“. От 2015 г. е докторант към Клиниката по Детска хирургия, УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“. Владее два езика.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Острият апендицит е най-честото остро коремно хирургично заболяване в детската възраст. При децата това заболяване остава актуален медико-социален проблем поради честотата, особеностите на клиничното протичане, трудната диагностика и многообразните усложнения.

Европейската асоциация на ендоскопските хирурзи (EAES) публикуват препоръки, определящи лапароскопската апендектомия като ефективна и безопасна, но изтъкват и предимства и пред конвенционалния метод, като намаление на постоперативните раневи инфекции и по-бързо връщане на пациента към ежедневните активности. Проведени проучвания и мета-анализи изтъкват предимствата на приложението на лапароскопската апендектомия и в детската възраст. През 1991 г., Проф. Бено Уре представя серия от 43 апендектомирани деца и споделя, че процедурата е безопасна. Следват няколко Европейски проучвания, които доказват приложимостта на лапароскопската апендектомия при деца като рутинна процедура. С напредване на опита в лапароскопската хирургия се установява, че показанията за лапароскопска апендектомия са същите, както при конвенционалната - всички форми на остър апендицит могат да бъдат оперирани лапароскопски. При диференциално-диагностични затруднения, лапароскопията заема място и в диагностиката на острия апендицит. Тя е технически лесно осъществима, свързана е с малка травматичност и е високоинформативна, тъй като позволява добра визуализация на коремната кухина. Точност на метода е 90-92 % от случаите, като сензитивността на метода е 99%, а специфичността 95 %. Авторката добре познава литературата по проблема и добре подчертава, че съществуват противоречиви данни за приложението на лапароскопската апендектомия в случаи на усложнени форми на апендицит. В по-стари проучвания се предполага, че лапароскопската апендектомия трябва да се избягва при перфоративен апендицит. Някои по-скорошни проучвания показват, че лапароскопската апендектомия е приемлива алтернатива на конвенционалната в подобни случаи.

Редица проучвания отразяват липса на статистически значима разлика между конвенционалната и лапароскопската апендектомия по отношение на повечето следоперативни усложнения. През последните години, анализи показват превъзходство на лапароскопската апендектомия по отношение на козметичния резултат, следоперативната болка, следоперативната ранева инфекция, следоперативният илеус и болничният престой, както и липса на статистически значима разлика в честотата на развитие на постоперативен интраабдоминален абсцес. Това всичко прави научното търсене на д-р Толева актуално в съвременното хирургическо развитие.

4. Познаване на проблема

Представеният от докторантката литературен обзор е на 36 страници и цялостно обхваща и отразява различните определения, класификации, особености в развитието, диагностика и лечението на острия апендицит в детската възраст. Разгледани са проблемите и становищата в достъпната литература в комплексното лечение на пациентите, включително особеностите на анестезията при лапароскопското лечение на острия апендицит в детската възраст. Детайлно са представени описанията в литературата различни методи на лечение, извършен е сравнителен анализ на лапароскопската и конвенционалната апендицектомия. Литературният обзор е направен на базата на 207 цитирани автори, от които 13 на кирилица и 194 на латиница. Всички публикации касаят разглеждания проблем и 51 % от тях са от последните десет години.

5. Методика на изследването

ЦЕЛТА е поставена е ясно и конкретно.

Задачите са точно формулирани и достатъчни за постигане на поставената цел.

Докторантката постига адекватен отговор на задачите, които си е поставила в дисертационния труд.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е написан на 111 страници и е структуриран по следния начин:

- I. Въведение – 1 страница
- II. Литературен обзор – 36 страници
- III. Цели и задачи – 1 страница
- IV. Клиничен материал – 3 страници
- V. Методика - 11 страници
- VI. Резултати – 23 страници
- VII. Обсъждане – 9 страници
- VIII. Заключение – 3 страници
- IX. Изводи – 1 страница
- X. Приложение – 3 страници

XI. Библиография - 14 страници

Дисертационната тема е онагледена с 25 фигури и 28 таблици.

Дисертационният труд обхваща период от 6 години: от 2011 до 2017 г. включително. Той представлява ретроспективен анализ на децата с остър апендицит, хоспитализирани и лекувани в Клиника по Детска хирургия към УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов”. Пациентите са разделени на две групи – оперирани лапароскопски и оперирани конвенционално.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

1. Въведен е диагностично-лечебен алгоритъм при пациенти с остър апендицит.
2. Проведено е първото проучване за лапароскопска апендектомия при деца в страната.
3. Въведени са индикации за приложение на лапароскопска апендектомия при деца.
4. Въведена е лапароскопска апендектомия при деца като рутинна процедура.

Предложеният дисертационен труд се явява най-пълното за момента проучване и сравнителен анализ на лапароскопската и конвенционалната апендектомия при деца в нашата страна.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представени са 2 публикации в списание „Спешна медицина” и 4 научни съобщения – едно на международен и три на национални форуми.

9. Лично участие на докторанта

Дисертантът лично е провел дисертационното изследване, участвал е във всяка стъпка на процеса на анализ и съпоставяне на резултатите и получените резултати и приноси са негова лична заслуга.

10. Автореферат

Авторефератът е направен според изискванията на съответните правилници и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

11. Критични забележки и препоръки

Предложеният анализ на 52 деца, при които е извършена лапароскопска апендектомия е само 4.23 % от общото количество болни оперирани. Уместно е този процент да се увеличи в бъдеще. Получените и представени резултати позволяват това да се случи.

12. Лични впечатления

Д-р Толева е интелигентен и абициозен млад хирург. Тя се ползва с авторитет сред колегите си и пациенти.

13. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Съобщените резултати от това обширно проучване за периода 2011-2017 година в Клиниката по детска хирургия към УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ са оперирани 1282 деца с остър апендицит от които само при 52 / 4.23%/ от които е извършена лапароскопска апендектомия а при останалите 1230 – конвенционална апендектомия. Уместно е тенденцията за въвеждане на лапароскопската апендицектомия да продължи и да се увеличи процента на лапароскопските операции.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на УМБАЛСМ “Н.И.Пирогов”. Представените материали и дисертационни резултати *напълно* съответстват на специфичните изисквания на УМБАЛСМ “Н.И.Пирогов”.

Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Надежда Иванова Толева притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Детска хирургия като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’* на д-р Надежда иванова Толева в докторска програма по „Детска хирургия”

25.10.2018 г.

Рецензент:.....

Проф. Д-р Пенка Стефанова

